

דרשה לכל דורש

מחבר: מו"ל: מכון סווד התורה שע"י בית חב"ד המרכזי באר שבע, רח' סוקולוב 3 טל. 08-6233197, BESOD@CHABAD.ORG.IL ■ בשיתוף: ישיבת חב"ד באר שבע

עלון שבועי לחיזוק מבצע הקהלת קהילות

"לבאר אודות אהבת כל ישראל שלו" דורש טוב לעמו

מלקט על ידי מה' זובער ירוסלבסקי

משיחות הרבי בנושא הקהלת קהילות

טיפ שבועי לדרשה מוצלחת

המערכת

לקבוע במשך המעט לעת - לבאר לבני ביתו שיחיו אודות כבוד קדושת מו"ח אדמו"ר הכ"מ ועבודתו אשר עבד בה כל ימי חייו.

במשך המעט לעת - לבקר (אלו הראויים לזה) בבתי כנסיות ובבהמ"ד אשר בעיר לחזור שם מימרא או פתגם מתורתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, לבאר אודות אהבת כל ישראל שלו, להודיע ולהסביר תקנתו ע"ד אמירת תהילים, לימוד חומש עם פירוש רש"י - ובמקומות המתאימים - גם ע"ד לימוד התניא כפי שחלקו לימות השנה. - אם באפשרי לעשות כל הנ"ל מתוך התוועדות.

במשך המעט לעת - לבקר (המוכשרים לזה) במקום כינוסי הנוער החרדי - ולהשתדל, ככל האפשרי בדרכי שלום, גם במקום כינוסי הנוער שלעת עתה עדיין אינו חרדי - ולבאר להם איך שחיבה יתירה נודעת להם תמיד מאת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, לבאר להם את אשר תבע מהם והתקווה והביטחון אשר בטח בהם, אשר סוף סוף ימלאו את תפקידם בהחזקת היהדות והפצת התורה בכל המרץ החום והחיות שהם מסוגלת הנוער.

ויקם משה

בעריכת מה' מנחם מענדל אלבז

יגדיל תורה

רעיון נוסף להרחבת הדרשה

בתחילת הפרשה מספרת לנו התורה על מחלוקת קרח ועדתו, ועל כך שמשה רבינו משכנע אותם למשוך את ידיהם מהמחלוקת, אך כל זה לא עזר.

לאחר מכן אומר הקב"ה למשה ללכת ולומר לעדת ישראל להבדל מתוך עדת קרח דתן ואבירם, אך משה רבינו מוסיף כאן משהו נוסף פעולה חדשה ("ויקם משה וילך" לפני שמשה רבינו הולך לדבר עמהם היה "ויקם") שהיא - כך מפרש רש"י - הייתה מסוגלת לדעת משה רבינו לגרום להם "לשאת לו פנים".

ולכאורה כיון שהם לא התביישו מהקב"ה, שהרי הקב"ה מינה את משה וכל מה שמשה אומר הכל נאמר לו מלמעלה, ועם כל זה לא הססו למרוד, כיצד חשב משה שהוא כן יצליח לפעול עליהם בדרך כלשהי למשוך ידיהם מן המחלוקת.

על כך בא רש"י ואומר "ויקם משה" - "כסבור שישאו לו פנים". ויקם מלשון תקומה, כמו שאנו מוצאים לגבי קניית מערת המכפלה ע"י אברהם מעפרון "ויקם השדה אשר לו", תקומה היתה לשדה שעבר מיד עפרון ליד אברהם - מיד הדיוט ליד מלך.

משה חשב כיון שכל מה שהם חפצים בו זהו כבוד ושררה, ולכן הם מבקשים כהונה, אם כן הוא ילך אליהם בצורה מאוד מכובדת ("ויקם") ויכבד אותם ומתוך כך יחזרו בהם. ולכן לא הלך לבדו אלא הלכו אחריו זקני ישראל, שזהו כבוד הכי גדול.

ומכאן למדים אנו הוראה נפלאה באהבת ישראל, אע"פ שהקב"ה כבר "סגר את הדלת" כביכול, מחפש משה רבינו עצה, בכדי לפעול עליהם שלא ירדו חיים שאולה, ויורד בשביל כך אף לרמה שלהם, ולדברים שיכולים לפעול על ליבם ככבוד וכדומה. העיקר להשיבם לדרך ה'.

[ע"פ שיחת קודש פרשת קורח ה'תש"מ]

הגמרא מספרת כי האמורא רבא נהג לפתוח את השיעורים שלו ב'מילתא דבדיחותא'. החכמים היו מתבדחים, ורק אחר כך החל את הלימוד עצמו. מדוע הוא עשה כך?

כאשר אתה מתחיל דרשה או שיעור, האנשים עסוקים בהרבה עניינים. הם טרודים בעסקי הפרנסה, בחדשות האחרונות, הם עייפים מהשבוע האחרון וממהרים לסעודה וכדומה. המשימה החשובה ביותר היא להוציא את כולם משאר עיסוקיהם ולרכז אותם אליך. לשם כך חובה לפתוח במשהו מאוד מגרה ומעניין, שיפתח את ליבם ומוחם של האנשים.

יש כמה אפשרויות לפתיחת הדרשה:

- 1) סיפור מרתק ודרמטי;
- 2) משהו אקטואליה מהחיים;
- 3) משהו אישי שקרה לך;
- 4) שאלה מאוד מגרה;
- 5) מילתא דבדיחותא;
- 6) ועוד. העיקר שיקשיבו!

עורך:

הרב חיים א. הלוי הבר

חברי המערכת:

הת' מנחם מענדל אברהם
הת' מנחם מענדל אלבז
הת' נתנאל בן יוסף
הת' חיים י. הכהן וייספיש
הת' דוב בער ירוסלבסקי
הת' שמואל קוביטסקי

מוקדש לזכות

ר' נחמן שמואל הלוי בן רחל לאה שיחי'
וחנה בת חיה רחל תחי'
וילדיהם

לא מוותרים על יהודי

מבוסס על לקוטי שיחות כח/98 * זמן משוער: 10 דקות

ולשם כך גייס 250 איש מראשי הסנהדרין.

אולם במקום לריב איתם, משה רבינו מנסה בכל כוחו לדבר על ליבם ולשכנע שירדו מן העץ הגבוה. אולם קורח ועדתו מתעקשים להמשיך במחלוקת.

בשלב מסוים, הקב"ה מתערב ומצווה את משה רבינו להיבדל מקורח ועדתו כי ה' רוצה להעניש אותם. ואז אומרת התורה: "ויקם משה וילך אל דתן ואבירם". אומר רש"י, כי משה הלך אליהם מתוך מחשבה שאולי יכבדו אותו ויעזבו את המחלוקת.

שימו לב מה קורה כאן – כבר נגזר הדין על קורח ועדתו, ונעלה בפניהם הדלת לעשות תשובה, והקב"ה אומר למשה רבינו להתרחק מהם. ובכל זאת, מתוך אהבת ישראל גדולה, משה רבינו מחפש כל דרך אפשרית להציל אותם, ולשם כך מנסה להשפיע עליהם בעצם ההופעה שלו, בלי מילים, אולי בכל זאת יראו אותו ויחזרו בתשובה.

כי משה רבינו הוא 'הרועה הנאמן' של עם ישראל, ולכן אינו מוותר על אף יהודי.

מדרש: משה רועה צאן

דקה 1

המדרש מספר, שכאשר משה היה רועה את צאן יתרו חותנו, ברח ממנו גדי אחד והתרחק, עד שהגיע למקור מים והתחיל לשתות. משה חיפש וחיפש את הגדי עד שמצא אותו ליד המים. אמר משה: "לא ידעתי שאתה רץ מפני הצמא, כנראה שאתה עייף וחלש". לקח משה את הגדי על כתפיו והחזירו אל העדר.

אמר הקב"ה: רועה שדואג לכל אחד מהכבשים והגדיים, יכול לרעות את צאנו, את עם ישראל.

כי זו דרכו של 'רועה נאמן' – שאינו מוותר על אף יהודי!

ג' תמוז: רועה דורנו

2 וחצי דקות

חז"ל אומרים שבכל דור יש מנהיג כמו משה רבינו ("אין דור שאין בו כמשה"), והזוהר הקדוש מסביר שבכל דור יש צדיק שהוא ניצוץ והארה מנשמתו של משה רבינו ("אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא").

בשבוע הקרוב, עם ישראל מציין את יום ההילולא של הרבי מליובאוויטש, בתאריך ג' תמוז. יום ההילולא אינו

פתיחה: הרבי ומנחם בגין

דקה 1

מספרים כי כאשר ראש הממשלה המנוח מנחם בגין ביקר בחדרו של הרבי מליובאוויטש, שוחחו על דברים העומדים ברומו של עולם. אבל לקראת סוף הפגישה, פנה הרבי מהנושאים המרכזיים שעומדים על הפרק וביקש ממר מנחם בגין טובה אישית.

הרבי סיפר לו על מכתב שקיבל מצרפת. נערה יהודיה מתכננת להינשא לגוי, והפצרותיהם ובקשותיהם של ההורים נפלו על אוזניים אטומות. בצערם הם פנו אל הרבי כדי לבקש את עצתו.

"אין לי כל ספק שאם אדם מפורסם כמוך ידבר עמה – במיוחד שאתה דובר צרפתית – היא תכבד את דבריך והדבר ישפיע עליה בכיוון הנכון", אמר הרבי. בגין ניאות לבצע את המשימה. הרבי העניק לו את פרטי הנערה וביקש ממנו לשלוח לו את חשבון ההוצאות בשל העצירה הלא מתוכננת בצרפת.

דבריו של בגין נכנסו ללב הנערה. היא החליטה לעלות לארץ ישראל ולנתק את הקשר עם הבחור הלא-יהודי. מאוחר יותר נישאה ליהודי ונתרה להתגורר בירושלים.

את חשבון הוצאות העצירה בצרפת שילם הרבי, כפי שהבטיח.

הסיפור הזה מלמד אותנו כי 'רועה נאמן' הוא מי **שלא מוותר על אף יהודי**.

הפרשה: ויקם משה

דקה וחצי

זה המסר שאנו לומדים בפרשת השבוע משה רבינו, הרועה הראשון. קורח הקים אופוזיציה נרחבת נגד המנהיגות של משה רבינו ואהרון הכהן,

רטיסייה לסיכום

גזור והשתמש בשעת הדרשה

1. פתיחה: הרבי ומנחם בגין
2. הפרשה: ויקם משה
3. מדרש: משה רועה צאן
4. ג' תמוז: רועה דורנו
5. סיפור: מאמריקה לדרום אפריקה
6. סיום: לא עזב הרועה

רק זמן לבקשת ברכות ולאירועים מיוחדים, אלא גם ובעיקר הזדמנות מתאימה ללמוד מדמותו ומדרכיו של בעל ההילולא.

אצל הרבי, זכינו לראות בצורה מוחשית מהו 'רועה נאמן', הדואג לכל אחד, בכל מקום ובכל זמן:

- הרבי דאג **לכל אחד** בעם ישראל – לספרדים ולאשכנזים, שומרי מצוות ואלו שאינם שומרי מצוות, מזרם כזה או מזרם אחר;
- הרבי דאג לעם ישראל **בכל מקום** – מאלסקה שבאמריקה ועד בנגקוק שבתאילנד, מקזבלנקה שבמרקו ועד סין הרחוקה;
- הרבי דאג לעם ישראל **בכל זמן** – משעות הבוקר המוקדמות ועד שעות הבוקר שאחריהם, כמעט עשרים וארבע שעות ביממה, ענה הרבי על אלפי מכתבים, חילק דולרים לצדקה לרבות יהודים, והעניק ברכות לכל בית ישראל. וכל זאת מבלי לקחת יום אחד (!) של חופשה. וכמו משה רבינו, הרבי לא הסכים לוותר על אף יהודי:

- כאשר מישהו ברך את הרבי שיצליח ב"קירוב **הרחוקים**" – השיב הרבי, שאין דבר כזה "רחוקים", אלא כל יהודי קרוב אל הקב"ה. אין "קירוב רחוקים", אלא "קירוב הקרובים";
- כאשר מישהו הציג את עצמו כ"יהודי קטן מקורסאוו" – השיב הרבי, שאין דבר כזה "יהודי קטן". כל אחד הוא "יהודי גדול";
- כאשר מישהו אמר "אצל **האנשים שלנו** אין בעיות רוחניות" – השיב הרבי, שאין דבר כזה "האנשים שלנו". שהרי כל יהודי הוא בבחינת "האנשים שלנו".

"בדרום-אפריקה השעה כעת ארבע לפנות בוקר; האם יעלה על הדעת להעיר משנתו את הקצין הבכיר הממונה על בתי-הסוהר?!", תהה הרב כץ במבוכה. גם הטיעון הזה לא ריפה את נחישותו של הרבי. "להפך", טען הרבי, "כשהקצין הבכיר יראה כי העזת להעירו משנתו, ייטיב להבין את חשיבות העניין ונחיצותו".

ואכן, בתום הפגישה התקשר הרב כץ אל הקצין הבכיר באמצע הלילה. הקצין התרגש לקבל שיחה כה חשובה מאמריקה. הרב סיפר לו שהרבי ביקש לאפשר לאסירים היהודים בדרום-אפריקה להדליק נרות חנוכה. שמע הקצין ונתן את אישורו.

כאשר הרב כץ עדכן את הרבי כי הבקשה התקבלה, השיב הרבי: "בכל חמישים המדינות בארצות-הברית מותר לאסירים יהודים להדליק נרות חנוכה חוץ מניו-יורק". הרבי ביקש שהרב כץ לפעול כי גם בניו-יורק יותר ליהודים להדליק בכלאם נרות חנוכה. "כשתספר להם כי אפילו בדרום-אפריקה התירו זאת, ודאי יחווו שלא בנוח והדבר עשוי להשפיע עליהם בכיוון הרצוי", צייד אותו הרבי בטיעון. בסופו של דבר, הצליח הרב כץ לסדר אישור גם משלטונות הכלא של ניו יורק.

כשחזר הרב כץ ודיווח על כך לרבי, הודה לו הרבי והעניק שי אישי – ספר תניא. הרבי אף צירף לכך שני ספרים באנגלית, כדי למסור אותם למפקד בתי-הכלא בדרום-אפריקה ולרעייתו.

עם שובו לארצו, התקשר הרב כץ לקצין וסיפר לו על המתנה שהרבי שלח לו ולרעייתו. "אני בא מידי", אמר הקצין בטלפון. כעבור שעה קלה הקיש הקצין על דלת ביתו של הרב כץ.

"מדוע מיהרת לבוא?", שאל הרב כץ. תשובת הקצין הדהימה אותו: "אדם היושב בניו-יורק וחושב על אדם אחר, שאינו מכיר כלל, הנמצא בקצה האחר של כדור-הארץ, ומתאמץ לשמחו ולהאיר את חיו – ראוי בעיניי לתואר 'מנהיג אמיתי'. וכשמנהיג אמיתי שולח לי מתנה, אני מעוניין לקבלה מהר ככל האפשר".

סיום: לא עזב הרועה

חצי דקה

חז"ל אומרים על הרועה הראשון, משה רבינו, כי גם לאחר הסתלקותו לא עזב את צאן מרעיתו, אלא "מה עד כאן עומד ומשמש, אף כאן עומד ומשמש במרום". כך הדבר בנוגע לרועי ישראל בכל הדורות, וכך בנוגע לרבי, שגם לאחר הסתלקותו, לא עזב את צאן מרעיתו אלא ממשיך לדאוג לעם ישראל, על ידי ברכותיו, שליחיו ופעולותיו המקיפים גם כיום את המוני בית ישראל בכל מקום שהם בעולם ולא מוכנים לוותר על אף יהודי.

נסיים בדבריו של הרבי, שבגאולה העתידה אף יהודי לא יישאר בגלות, אלא כדברי הנביא: "ואתם תלוקטו **לאחד אחד** בית ישראל", במהרה בימינו אמן!

סיפור: מאמריקה לדרום אפריקה

3 דקות

פעם נכנס רב בתי הכלא בדרום אפריקה, הרב שבתי כץ, לפגישה עם הרבי לפני חג החנוכה (תשל"ט). הרבי התעניין האם היהודים הכלואים בבתי-הסוהר בדרום-אפריקה יכולים להדליק נרות חנוכה. הרב השיב ששלטונות הכלא אוסרים זאת.

מבט של צער עלה בעיני הרבי. "האם חשבת כמה תקווה יכול יהודי היושב בכלא לשאוב מנרות חנוכה דולקים?", שאל. הרב כץ הבטיח לפעול בעניין מאוחר יותר, עם שובו לדרום אפריקה. אולם הרבי לא ויתר וביקש שיתקשר מיד להנהלת בתי-הכלא.

הרועה הנאמן

אמר הקב"ה למשה: רד ועשה לי קהילות גדולות בשבת, כדי שילמדו הזרות הבאים אחריו להקהיל קהילות בכל שבת... ללמוד בהם תורה לרבים – ע"פ ילקוט שמעוני פרשת ויקהל

שאלת השבוע: מדוע משה הלך אל קורח ועדתו?

פרשת השבוע: ויקם משה

מקור: פסוקים מהפרשה טז/כ

וַיְדַבֵּר ה', אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר. הַבְּדִלוּ, מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת; וְאַבְכֵּה אֹתָם, בְּרִגְעָה. וַיִּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ, אֵל, אֱלֹהֵי הָרִוּחַת לְכָל-בְּשָׂר: הָאִישׁ אֶחָד יַחֲטֵא, וְעַל כָּל-הָעֵדָה תִּקְצַף. (ס)
וַיְדַבֵּר ה', אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל-הָעֵדָה, לֵאמֹר: הֲעֵלֹה, מִסִּבִּיב, לְמִשְׁכַּן-קֹרַח, דָּתָן וְאַבִּירָם. וַיִּקָּם מֹשֶׁה, וַיֵּלֶךְ אֶל-דָּתָן וְאַבִּירָם; וַיִּלְכּוּ אַחֲרָיו, וַקְּנִי יִשְׂרָאֵל.

1

לקח: לא מוותרים על שום יהודי

מקור: לקו"ש חכ"ח עמ"כ 3-102

מכאן ישנו לימוד נפלא בענין אהבת ישראל: מבלי הבט על כך שזה היה כבר לאחר שנגזר הדין על קרח ועדתו, ויתרה מזו שננעלה בפניהם הדלת לעשות תשובה, וה' צווה "העלו" [מעל משכן קרח דתן ואבירם] תסלקו את עצמכם מסביבתם – אעפ"כ משה רבינו מצד גודל אהבת ישראל שלו לכל יהודי בכל מצב שבו הוא נמצא (כמו שמצינו שהעמיד את עצמו במסירת נפש אפילו עבור עושי העגל) – גם בכזה מצב הוא חיפש עצה איך לפעול על דתן ואבירם ולהצילם מרדת חיים שאולה.

2

סיפור: משה היה רועה

מקור: שמות רבה פ"ב, ב

אמרו רבותינו כשהיה משה רבינו ע"ה רועה צאנו של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי רץ אחריו עד שהגיע לחסית, כיון שהגיע לחסית, נודמנה לו בריכה של מים ועמד הגדי לשתות. כיון שהגיע משה אצלו אמר אני לא הייתי יודע שרץ היית מפני הצמא. עיף אתה, הרכיבו על כתפו והיה מהלך. אמר הקב"ה יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם כך, חייך אתה תרעה צאני ישראל.

3

מסקנה: לא עזב הרועה את צאן מרעיתו

מקור: תלמוד בבלי סוטה יג/ב

ויש אומרים: לא מת משה. כתיב הכא "וימת שם", וכתיב התם "וידי שם עם ה'", מזה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש.

4